

Resultaten verantwoordingsonderzoek 2016

Deltafonds (J)

Rapport bij het jaarverslag

2017

Resultaten verantwoordingsonderzoek 2016 Deltafonds (J)

Rapport bij het jaarverslag

Vooraf

De Algemene Rekenkamer doet ieder jaar onderzoek naar de verantwoording die ministers in hun jaarverslagen afleggen over hun bedrijfsvoering, hun bestedingen en hun beleid.

Onze centrale vragen in dit jaarlijkse 'verantwoordingsonderzoek' zijn:

- Is het geld in het afgelopen jaar besteed volgens de regels?
- Waren de zaken op het departement goed geregeld?
- Heeft het gevoerde beleid de gewenste resultaten gehad?

Op basis van deze vragen schetsen wij per begrotingshoofdstuk of de verantwoordelijke ministers hun zaken op orde hebben. Vanuit onze wettelijke taak geven wij daarbij ook oordelen over de kwaliteit van de financiële informatie en de beleids- en bedrijfsvoeringsinformatie in de jaarverslagen van de ministers.

Dit rapport heeft betrekking op het *Jaarverslag 2016* van het Deltafonds, dat onder de verantwoordelijkheid valt van de minister van Infrastructuur en Milieu.

Onze overige publicaties in het kader van het verantwoordingsonderzoek 2016 vindt u op www.rekenkamer.nl/verantwoordingsonderzoek2016.

Inhoud

1	Onze conclusies	5
2	Feiten en cijfers	6
3	Financiële informatie	7
3.1	Oordeel rechtmatigheid financiële informatie	7
3.2	Oordeel deugdelijke weergave financiële informatie	8
3.3	Oordeel rechtmatigheid en deugdelijke weergave op artikelniveau	8
4	Bedrijfsvoering	9
5	Beleidsresultaten	10
6	Reactie minister	11
	Bijlage	
	Over het verantwoordingsonderzoek	12

1 Onze conclusies

Het Deltafonds is op orde

De minister van Infrastructuur en Milieu (IenM) heeft in haar jaarverslag over het Deltafonds verantwoording afgelegd over de verplichtingen, uitgaven en ontvangsten voor de bekostiging van maatregelen, voorzieningen en onderzoeken op het gebied van waterveiligheid en zoetwatervoorziening.

Onze oordelen over de beleidsinformatie, de bedrijfsvoeringsinformatie en de financiële informatie in het jaarverslag van het Deltafonds zijn positief.

Informatie over infrastructuur steeds uitgebreider

De minister van IenM heeft in nauw overleg met de Kamercommissie voor IenM gewerkt aan een betere informatievoorziening over infrastructuurprojecten. In ons Rapport bij het *jaarverslag 2016* van het Infrastructuurfonds bespreken we de reeds doorgevoerde en nog door te voeren verbeteringen.

Verder in het rapport

In de volgende hoofdstukken werken wij bovenstaande conclusie verder uit:

- Oordeel over financiële informatie (hoofdstuk 3);
- Oordeel over bedrijfsvoeringsinformatie (hoofdstuk 4);
- Oordeel over beleidsinformatie (hoofdstuk 5);
- Reactie van de minister (hoofdstuk 6).

2 Feiten en cijfers

Het Deltafonds is in 2013 ingesteld met als doel de bekostiging van maatregelen, voorzieningen en onderzoeken op het gebied van waterveiligheid en zoetwatervoorziening. Het Deltafonds wordt beheerd door de minister van Infrastructuur en Milieu (IenM). Het beheer van het fonds is onderdeel van de bedrijfsvoering van het Ministerie van IenM.

De looptijd van het Deltafonds is bij ontwerpbegroting 2017 met twee jaar verlengd, van 2028 naar 2030.

De minister van IenM heeft in 2016 voor € 1.147,4 miljoen uitgaven gedaan ten laste van het Deltafonds en is verplichtingen aangegaan voor € 1.070,3 miljoen. De ontvangsten bedroegen € 1.215 miljoen. De uitgaven ten laste van het Deltafonds beslaan 0,51% van de totale rijksuitgaven over 2016.

Deltafonds in cijfers (in miljoenen €)

	2014	2015	2016
Verplichtingen	1.082,6	826,6	1.070,3
Uitgaven	1.267,4	1.165,5	1.147,4
Ontvangsten	1.227,4	1.262,8	1.215,0

De in 2016 aangegane verplichtingen zijn ten opzichte van 2015 duidelijk in omvang toegenomen. Die toename is veroorzaakt doordat er op verschillende investeringsprojecten in 2016 meer verplichtingen zijn aangegaan dan in 2015. Dat betreft vooral de dijkversterkingsprojecten op artikel 1 Investerings in waterveiligheid: Waddenzeedijk Texel, Den Oever en Eemshaven-Delfzijl. Ook zijn er in 2016 op artikel 2 Investerings in zoetwatervoorziening en artikel 5 Netwerkgebonden kosten meer verplichtingen aangegaan dan in 2015. De hogere verplichtingen op artikel 2 hebben betrekking op het besluit om in 2018 via de Haringvlietsluizen zout water in het Haringvliet te laten stromen. Op artikel 5 zorgen met name de apparaatsuitgaven van Rijkswaterstaat voor de hogere verplichtingen.

3 Financiële informatie

In dit hoofdstuk bespreken we de resultaten van ons onderzoek naar de financiële informatie in het *Jaarverslag 2016* van het Deltafonds.

Oordeel over de financiële informatie

De financiële informatie in het *Jaarverslag 2016* van het Deltafonds voldoet op totaalniveau aan de daaraan te stellen eisen. Daarnaast hebben wij ook geen fouten gevonden die de tolerantiegrens op artikelniveau overschrijden.

Bovenstaand oordeel is gebaseerd op onze oordelen over:

- de rechtmatigheid van de financiële informatie;
- de deugdelijke weergave van de financiële informatie;
- de rechtmatigheid en de deugdelijke weergave van de financiële informatie op artikelniveau.

Alle door ons aangetroffen fouten en onzekerheden vindt u in het overzicht op onze website.

3.1 Oordeel rechtmatigheid financiële informatie

De informatie die is opgenomen in de financiële overzichten van het *Jaarverslag 2016* van het Deltafonds is op totaalniveau rechtmatig. Wij geven dit oordeel onder het voorbehoud dat de Staten-Generaal goedkeuring zullen verlenen aan de slotwetmutaties waarin alle geraamde uitgaven, verplichtingen en ontvangsten uit de begroting van het Deltafonds in overeenstemming zijn gebracht met de uiteindelijk gerealiseerde bedragen.

Voorbehoud slotwetmutaties

Het bedrag aan verplichtingen dat in het *Jaarverslag 2016* van het Deltafonds is opgenomen, omvat in totaal € 8,3 miljoen aan overschrijdingen, € 6,6 miljoen op begrotingsartikel 2 (Investeren in zoetwatervoorziening) en € 1,7 miljoen op begrotingsartikel 3 (Beheer onderhoud en vervanging). Het bedrag aan uitgaven omvat in totaal € 19,2 miljoen aan overschrijdingen op begrotingsartikel 1 (Investeren in waterveiligheid). Gaan de Staten-Generaal niet akkoord met de daarmee samenhangende slotwetmutaties, dan moeten wij onze oordelen over de financiële informatie mogelijk herzien.

3.2 Oordeel deugdelijke weergave financiële informatie

De informatie die is opgenomen in de financiële overzichten van het *Jaarverslag 2016* van het Deltafonds is op totaalniveau deugdelijk weergegeven en voldoet aan de verslaggevingsvoorschriften.

3.3 Oordeel rechtmatigheid en deugdelijke weergave op artikelniveau

Wij controleren ook op artikelniveau de deugdelijke weergave en de rechtmatigheid van de financiële informatie. Wij hebben hierbij geen fouten en onzekerheden geconstateerd in het *Jaarverslag 2016* van het Deltafonds.

Inhoud

1 Conclusies

2 Feiten & cijfers

3 Financieel

4 Bedrijfsvoering

5 Beleid

6 Reactie

Bijlage

4 Bedrijfsvoering

Wij hebben onderzoek gedaan naar de informatie die de minister van IenM in het *Jaarverslag 2016* van het Deltafonds heeft opgenomen over de bedrijfsvoering rond dit fonds. Wij geven in dit hoofdstuk een oordeel over de totstandkoming van deze informatie.

Oordeel over totstandkoming bedrijfsvoeringsinformatie

De bedrijfsvoeringsinformatie in het *Jaarverslag 2016* van het Deltafonds is deugdelijk tot stand gekomen en voldoet aan de verslaggevingsvoorschriften.

5 Beleidsresultaten

Wij hebben onderzoek gedaan naar de informatie die de minister van IenM in het *Jaarverslag 2016* van het Deltafonds heeft opgenomen over het gevoerde beleid. Wij geven in dit hoofdstuk een oordeel over de totstandkoming van deze informatie.

Oordeel over totstandkoming beleidsinformatie

Wij controleren de totstandkoming van de beleidsinformatie. Wij gaan daarbij na of de beleidsinformatie in het jaarverslag ordelijk en controleerbaar tot stand komt. De beleidsinformatie in het *Jaarverslag 2016* van het Deltafonds is niet geheel deugdelijk tot stand gekomen.

Het ministerie heeft het controlesysteem op de niet-financiële informatie verbeterd. Daardoor is er in opzet en bestaan sprake van een vrijwel sluitend controlesysteem op de niet-financiële informatie. Wel zijn er gebreken in de dossiervorming die tot gevolg hebben dat niet goed kan worden vastgesteld of de beleidsinformatie aansluit op de in het jaarverslag opgenomen waarden. Het ministerie loopt daardoor het risico dat de beleidsinformatie in het jaarverslag niet klopt. Wij vragen hiervoor aandacht.

6 Reactie minister

De reactie van de minister van Infrastructuur en Milieu (IenM) op ons conceptrapport hebben wij op 25 april 2017 ontvangen. Hieronder geven we haar reactie weer. De volledige reactie staat ook op www.rekenkamer.nl/verantwoordingsonderzoek2016. De reactie van de minister van IenM geeft ons geen aanleiding tot het opnemen van een nawoord.

Reactie minister van IenM

De minister schrijft:

“Ik heb uw Rapport bij het jaarverslag Deltafonds 2016 in goede orde ontvangen.

In uw rapport doet u verslag van uw onderzoeksresultaten verantwoordingsonderzoek.

Tevreden constateer ik met u dat de financiële informatie van het Deltafonds op orde is, dat de bedrijfsvoeringsinformatie deugdelijk tot stand is gekomen en dat de bedrijfsvoeringsinformatie voldoet aan de verslaggevingsvoorschriften.”

Bijlage

Over het verantwoordingsonderzoek

In ons jaarlijkse verantwoordingsonderzoek kijken wij naar de kwaliteit van de jaarverslagen die de minister van Financiën op Verantwoordingsdag aanbiedt aan het parlement. Wij beoordelen ook de kwaliteit van de bedrijfsvoering van de ministeries gedurende het begrotingsjaar. Het onderzoek mondt uit in:

1. onze bevindingen en oordelen bij deze jaarverslagen;
2. onze verklaring van goedkeuring bij de rijksrekening en de saldibalans van het rijk, die in het Financieel jaarverslag van het Rijk zijn opgenomen.

De taken en bevoegdheden voor het Verantwoordingsonderzoek liggen vast in de Grondwet en in de Comptabiliteitswet 2001.

Onderzoek naar de jaarverslagen

Ons onderzoek naar de jaarverslagen is erop gericht om vast te stellen:

- of de weergave van de financiële informatie klopt en de weergegeven financiële informatie rechtmatig tot stand is gekomen – dat wil zeggen dat de onderliggende transacties in overeenstemming zijn met de begrotingswetten en andere toepasselijke wettelijke regels;
- of de weergegeven (niet-financiële) informatie over het gevoerde beleid en de bedrijfsvoering op goede wijze tot stand gekomen is;
- of de inrichting van het jaarverslag voldoet aan de bepalingen uit de Comptabiliteitswet 2001 en de Rijksbegrotingsvoorschriften.

Bij het onderzoek naar de financiële informatie willen wij voldoen aan de internationale controlestandaarden voor rekenkamers (International Standards of Supreme Audit Institutions, 'ISSAIs'). Wij onderzoeken niet iedere geldstroom tot in detail, maar hanteren een werkwijze die is gebaseerd op risicoanalyse.

Wij maken optimaal gebruik van het controlewerk dat de Auditdienst Rijk voor de ministers verricht, en voeren daarnaast eigen controles uit.

Met het oog op het budgetrecht van het parlement richten wij ons controlewerk zo in dat wij over belangrijke fouten en onzekerheden niet alleen op jaarverslagniveau in totaal, maar ook per begrotingsartikel kunnen rapporteren. Om te kunnen bepalen wat wel en niet belangrijk is gebruiken wij kwantitatieve en kwalitatieve tolerantiegrenzen.

Voor de in het jaarverslag opgenomen informatie over het gevoerde beleid en de bedrijfsvoering beoordelen we of deze ordelijk en controleerbaar tot stand is gekomen.

Onderzoek naar de bedrijfsvoering

In ons onderzoek naar de kwaliteit van de bedrijfsvoering van de ministeries beoordelen wij of het financieel beheer, het materieelbeheer en andere elementen van de bedrijfsvoering rechtmatig, ordelijk en controleerbaar zijn.

Omdat het niet mogelijk is alle relevante elementen van de bedrijfsvoering jaarlijks te toetsen, hebben wij een meerjarige aanpak ontwikkeld. Wij richten ons daarbij niet alleen op de elementen die een rechtstreekse relatie hebben met de financiële informatie in de jaarverslagen, maar ook op andere belangrijke onderwerpen als informatiebeveiliging en toezicht op uitvoering van beleid door derden.

Als we vinden dat een onderdeel van de bedrijfsvoering onvoldoende beheerst verloopt, noemen wij dat een 'onvolkomenheid' dan wel een 'ernstige onvolkomenheid'. Daarnaast kunnen wij ontwikkelingen en risico's signaleren die nog aandacht behoeven.

Onderzoek naar beleidsinformatie

Wij doen jaarlijks onderzoek naar een aantal beleidsthema's. Centraal staan hierbij de vragen of ministers erin slagen de belastingbetaler waar voor zijn geld te leveren en of zij het parlement hierover voldoende informeren. Hiervoor gaan wij na:

- hoeveel geld aan het beoogde doel wordt besteed;
- of voor dat geld de beloofde prestaties worden geleverd;
- in hoeverre het met het geld beoogde doel wordt gerealiseerd;
- of het parlement in begroting, jaarverslag en andere kamerstukken voldoende wordt geïnformeerd.

Een uitgebreide methodologische verantwoording over ons jaarlijkse verantwoordingsonderzoek staat op onze website: www.rekenkamer.nl/verantwoordingsonderzoek2016, onder 'Over dit onderzoek'.

Voorlichting

Afdeling Communicatie

Postbus 20015

2500 EA Den Haag

telefoon (070) 342 44 00

voorlichting@rekenkamer.nl

www.rekenkamer.nl

Omslag

Ontwerp: Corps Ontwerpers

Foto: Corbis/Hollandse Hoogte

Den Haag, mei 2017

